

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felélős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ | Egy hónap 1 „ 20

Háboru előtt állunk.

A monarchia kétséget nem tűrő ultimátuma Szerbiához.

A rettenetes holnap. – Szövetségeseink mellettünk. – Oroszországtól függ a világháboru. – Az ultimátum hatása az országban. – Az ultimátum a képviselőházban. – Az ultimátum hatása Belgrádban.

A háborura készülő Szerbia.

Ultimátumot küldtek Szerbiának Csülörön este 6 órakor adták át a jegyzéket Belgrádban és szombaton este 6 óráig követelik a diplomáciai jegyzék formájában burkolt parancs teljesítését. Mindössze negyvennyolc óra időt adnak Szerbiának arra, hogy alávesse magát a megelázó s kieléhetetlenül kemény parancsok egész sorozatának. Mindössze negyvennyolc óra ideje van tehát Szerbia népének arra, hogy vagy eltűri munkánál nélküli nemzeti önérzetét, állami önállósága megaláztatását és letiprását, vagy pedig magára zúdítja az övenmillió nagyhatalom egész haderejét. És mindössze negyvennyolc óránk van nekünk is, a monarchia népeinek arra, hogy átgondoljuk mindazt a rettenetet, mindazokat a borzalmakat, az örületnek azt a hosszú sorát, amiket ez az ultimátum Ausztria-Magyarországra jelent. Mindössze negyvennyolc óránk van arra, hogy megértsük és átgondoljuk, hogy főfogjuk és számoljunk vele, hogy az ország háboru előtt áll, hogy rettenő válságok, végireláthatatlan katasztrófák, irtózatos nyomorok, borzalmas ördöklések várnak Ausztria és Magyarország népeire.

Az ellentmondást nem tűrő ultimátum következőképp hangzik:

1909. március 31-én Szerbia bécsi követe elismerte Bosznia annexióját, kötelezte magát arra, hogy minden a monarchia elleni főrekvésnek ellenáll, a monarchia szempontjából ellenséges politikát beszünteti és jó szomszéd iparkodik maradni.

A császári és királyi kormány azt tapasztalja, hogy a főforgatásra való főrekvés és Bosznia kiszakítása ellen való főrekvés a szerb kormány személtására tovább folyik, még pedig terrorisztikus

merényletek, utóbb gyilkosság alakjában is. A császári és királyi kormány megállapítja, hogy a szerb kormány nem teljesíti kötelezettségét, tiltakozás nélkül sürte az igazságokat, a büns terror, a sajtó becsmérlő hadjáratát, továbbá, hogy a monarchia ellen ismételt tüntetésben katonatisztek és államhivatalnokok is résztvettek. A szerb kormány büns toleranciája nem szűnt meg a gyalázatos gyilkosság után sem, melyet Szerajevóban elkövettek. A gyilkosokat Belgrádban szerb tiszték és állami hivatalnokok tanították ki és ezek működtek közre a merénylet előkészítésében és annak szervezésében a határszolgálat főnökei is résztvettek.

A császári és királyi kormány főelmének és várakozó álláspontjának vége. Parancsoló kötelezettség a császári és királyi kormánynak a büns mozgalmak megszüntetése, minél fogva felszólítja a szerb kormányt, hogy

az hivatalos kijelentést tegyen, melyben elítéli a propagandát, a mely szerb területen folyik a monarchia ellen és amelynek célja Bosznia kiszakítása, egyúttal magára vállalja a szerb kormány, hogy a büns propagandát minden rendelkezésére álló eszközzel megszünteti. A szerb királyi kormány hivatalos lapjának július 26-iki számában pedig a következő nyilatkozatot tegye közzé:

A szerb királyi kormány sajnálja a szerajevói merényletet és elítéli az abban résztvevő gyilkosokat; elítéli, hogy abban szerb katonatisztek is résztvettek. Kötelezettséget vállal arra, hogy a monarchia területeibe való beavatkozást elhárítja és felszólít mindenkit, hogy a monarchia ellen való agitációt ha-

ladéktalanul szüntesse be és egyáltalán minden ilyen és e fajta felzárkózást megelőz és megelőzi.

1. kötelessége a szerb király a hivatalos lapban megjelenő közleményt napiparancsban közli a szerb hadsereggel és a szerb hadsereg hivatalos lapjában közzéteszi. A császári és királyi kormány ezenkívül a következők teljesítésére szólítja föl a szerb kormányt:

1. Fölösztolja a Narodna Obrana, amely résztvevett a gyilkosság tervezésében és előkészítésében. Fölösztal minden olyan szerb egyesületet, amelynek a programja a monarchia ellen való féktelen agitáció. Kötelezettséget vállal arra, hogy ezek az egyesületek más nevek alatt sem folytatják működésüket.

2. kiküszöböli a szerb közoktatásból és pedig úgy a tantestületből, mint a tanszerekből mindazt, ami az Ausztria-Magyarország elleni propagandát terjeszti, vagy erre alkalmas;

3. eltávolítja a hadseregből és az államhivatalokból mindazokat a tisztokat és hivatalnokokat, akik részeseek az osztrák-magyar monarchia elleni propagandában; a császári és királyi kormány fenntartja magának, hogy ezek neveit és cselekedeteit közölje a királyi kormánynak;

4. elfogadja a császári és királyi kormány szerveinek Szerbiában való közreműködését a monarchia területi épsége ellen irányuló felforgató mozgalmak leküzdése körül;

5. bírói vizsgálatot indít a június 28-iki összeesküvésnek szerb területen levő részesei ellen; az erre vonatkozó nyomozásban a császári és királyi kormány által kiküldött hatósági szervek is részt fognak venni;

6. sürgősen elfogadja Tankosic V. ja őrnagyot s az állítólagos Ciganovic Milán szerb állami alkalmazottat, akik a szerajevói vizsgálat által kompromittálva vannak;

7. hatékony intézkedésekkel megakadályozza szerb hatósági közegeknek, fegyvereknek és robbanósze-

reknek a határon át csempészése körüli közreműködést; elbocsátja és szigorúan megbünteti a sabaci és hosnicai határszolgálatot teljesítő közegeket, akik a szerajevói bűntetteinek meghőnyítették a határ átlépését s ezáltal segítségükre voltak;

8. magyarizációt ad a cs. és kir. kormánynak egyes, úgy Szerbiában, mint az ország határain kívül eső magas szerb hivatalnokok, igazolatlan nyilatkozataiért, akik a június 28-iki merénylet után adott interjúkban, hivatalos állásuk dacára nem haboztak ellenséges módon nyilatkozni az osztrák-magyar monarchia felől;

9. késedelem nélkül értesíti a cs. és kir. kormányt a fent elősorolt rendszabályok fogantatásáról.

A cs. és kir. kormány legkésőbb szombaton, folyó hó 25-én esti hat óráig várja a királyi kormány választát.

A rettenetes holnap.

Megtörtént az első lépés és holnap este hat óra után már eldőlt a béke vagy a háboru nagy problémája. A monarchia jegyzéke – amelyet tegnap belgrádi követünk a szerb kormánynak átadott – igen erőteljes és határozott. Nem köntörfalaz, nem bujlik diplomáciai szövitégek mögé, hanem nyíltan és egy nagyhatalomhoz méltó szilárdsággal szabja meg követeléseit.

Holnap este hat órára már minden eldőlt és megfogjuk tudni, hogy miként határozott – Oroszország. Természetes, hogy Oroszország magatartásán mulik most is az egész kérdés, mert a többi nagyhatalom már leintette a szerb nagyzást.

Bécsben pedig bizton remélik a konfliktus békés elintézését, de azért el vannak készülve minden eshetőségre. Jósolni nem lehet és könyelműség is volna és a monarchia népének csak az szolgálhatna megnyugtatásul ezekben

a történelmi időkben, ha bizony tudás, hogy a konfliktust békésen intézik el.

Szövetségeseink mellettünk.

Az osztrák-magyar kormány el van határozva, hogy levonja a konzekvenciákat, ha negyvennyolc órán belül nem kap kielégítő választ. Eppen azért nagyon fontos annak a megállapítás, mi a nagyhatalmak álláspontja. Németország, mint szövetségese, szívesen és fejezővel teljesen velünk van s ezt az elhatározását már félhivatalos uton kifejezésre is juttatta és bizonyára hivatalosan is mindenütt az ellentét lokalizálására érvényesíti befolyását.

Ezt már azért is megteszi, mert német felfogás szerint tulajdonképpen csak rendszabályokról van szó, amely a szerajevói merénylet következménye.

Olaszország éppugy, mint az annexió válság és a balkáni háborúk idején, szövetségi kötelezettségeinek teljesen eleget fog tenni.

Oroszországtól függ a világháború.

Angliában, ahol először hangzott el ez a szó, hogy a lokalizáció, bizonyára nem áll fenn az az óhaj, hogy a Szerbiával való viszály világháború indít oka legyen. Feltehető, hogy Anglia nyomatékosan fog Belgrádban az osztrák-magyar jegyzék elfogadása érdekében fellépni.

Ami Franciaországot illeti, nagyjában orosz szövetségeseinek vizein fog evezni. Az a benyomás kerekedik felül, hogy Franciaország Szerbiának a békét fogja ajánlani és ha nem sikerül a meggyezés Szerbia és a monarchia között, a lokalizáció mellett lesz. Oroszország az előtt a kérdés előtt fog állni, hogy a Szerbiával való viszályba beavatkozva, megindítsa a háborút az európai nagyhatalmak között.

Az ultimátum hatása az országban.

Izgalmas és nyugtalanító hírre ébredt ma az egész ország. Amire hetek óta izgalommal várt, az bekövetkezett: tegnap megtörtént a demarche.

A jegyzék szokatlanul erőteljes hangja óriási feltűnést keltett. Az emberek látható feledéssel tárgyallják országszerte az eseményeket. A városokban a kávéházak, a bankok, a tőzsdék izzó hangulattal vannak tele. A falvakban pedig a munkájuk után sétáló emberek is csak erről a kérdéstről beszélnek.

— Lesz-e háború?

Megállapítható, hogy többségben azok vannak, akik nem remélik a kedvező választ és rettegve gondolnak a holnap estére, amikor már minden bizonyossá válik. Csak azok, akik higgadtan tudják mérlegelni az eseményeket, remélik, hogy Szerbia feltétlenül teljesíti a követeléseket.

Feltehetőbb jellemző, hogy mindenütt arra következtetnek a jegyzék hangjából, hogy azt Tisza szövegezte meg.

Az ultimátum a képviselőházban.

Féltizenegy órakor nyitotta meg az ülést Beöthy elnök. Zsefolt padorok, zsefolt karzat előtt. Beöthy jelenti, hogy Andrássy Gyula grófnak engedélyt adott napirend előtti felszólalásra. Ezt megelőzően Tisza István miniszterelnök a Ház feszült figyelme közt

elmondta, hogy Giessl báró követünk tegnap átnyújtotta a szerb kormánynak a monarchia követeléseit. Kérde, hogy a pontokat felolvassák-e? (Nem kívánják.) Elmondja, hogy a jegyzék előbb elkészülhetett volna, de alaposan akarták végezni a szerajevói vizsgálatot, amelyeknek eredményét s bizonyítékait közölték a nagyhatalmakkal.

Várunk azért, hogy a vizsgálat alapos legyen s ne tegyünk elnamarkodott lépést. Jegyzékünk tartalma sem provokatív, sem harcos. Huzás-halasztásra a válaszban nem adunk időt. Azzal fejezi be beszédjét, hogy a monarchia szándékai békés, kimerítenek minden eszközt s Szerbián mulik, hogy viseljük kell-e a végső konzekvenciákat.

Riadós taps hangzott el a beszédre, amely percekig tartott. Az ellenzék nyugodtan halgatta. Tisza után Andrássy emelkedett szólasra.

Tisza István gróf beszéde után Andrássy Gyula gróf szólalt fel:

— Régtől fogva az a meggyőződés — mondta — hogy a helyzetünk Szerbiával szemben tarthatatlan. E kérdésnek vagy jobbra, vagy balra el kell dölnie. Az a gyűlölet, amely Szerbiában ellenünk összehalmozódik, már számos milliókba került és már kétszer háború közepében állottunk mellett. Amióta Szerbia meg-nagyobbodott és politikai, valamint katonai sikereket ért el, agresszívvel velünk szemben.

Vita tárgyát sem képezheti tehát, hogy e téren cselekedni kell. Ezáltal nem akarom bírálni a kormány politikáját, későbbre tartom fenn magamnak ezt a jogot. Dacára a nagy ellentéteknek, amelyek az ellenzék és a kormány közt vannak, a szövetségi ellenzék nevében kijelenti, hogy az ellenzék hazafias kötelességének mindenben eleget fog tenni.

Tisza István gróf erre háláját tolmácsolta és hazafias magatartásáért az ellenzéknek köszönetet szavaz.

Kéri azonban, hogy Andrássy elnapoló indítványát ejtsék el és ne adjanak a dolognak olyan látszatot mintha már háború volna.

Az ultimátum hatása Belgrádban.

Monarchiánk üzenetét tegnap este hat órakor deponálta Giessl báró követünk Pacsu szerb miniszter, Pasics miniszterelnök helyettesének kezébe. Kurta, néhány sor bevezeléssel, amelynek mélyén szerényen guggolt a célzás monarchiánk békés hajlandóságára Szerbiával szemben az üzenet valamennyi pontjának feltétlen teljesítése esetén, de az előtérben ott lángolt az eshetőség a pontozatok kicsikarására más eszközökkel.

Belgrádban már a kora esti órákban ismerték az üzenet tartalmát, igen sokan, éjjel fel pedig közudomássá vált. Az ultimátum írást tetteti nyugalommal fogadták, csak a válasza adott kurta idő miatt háborodtak fel. Azt mondják, hogy negyvennyolc óra idő alatt szinte lehetetlenség ama adatok megvizsgálása, amelyeket a jegyzék hiteles tényeknek állít s amelyre a válasz csak a vizsgálat befejezése után volna megadható.

Itt azt hiszik, hogy a válasz kérésére esetén előbb legfeljebb a diplomáciai érintkezés megszakí-

tása fog bekövetkezni s ezzel a szerb kormány időt nyer a válasz gondos megszerkesztésére és a követelések lehető teljesítésére.

Este nyolc óra tájban kezdett elterjedni Belgrádban a hír, hogy a demarche megtörtént. A csendes városban egyszerre nagy izgalom támadt mindenütt, ahol a hírt megtudták.

Báró Giessl követ a demarche átnyújtása után visszatért a követségi palotába, ahol Storck lovag követségi tanácsossal, báró Blegenleben követségi titkárral és Gelinek vezérkari őrnagy követségi attaséval nyomban sifirozott táviratokat szövegezték meg, amelyeket kilenc órakor Storck lovag és Gelinek vezérkari őrnagy átvittek Zimonyba és ott feladták.

Lovag Storck még a táviratok elküldése előtt telefonon jelentést tett a demarche megtörténtéről a bécsi külügyminiszteriumnak és gróf Tisza István miniszterelnöknek. Storck és Gelinek éjjel 11 tértek vissza Zimonyból Belgrádba és kocsin a követségre hajtat-

tak. Giessl és a követség tagjai hivatalukba zárkóztak és egész éjjel lázasan dolgoztak. A követségi palotába, amelynek még éjjel két órakor is minde helyisége ki volt világítva, senkit sem bocsátottak be.

Nagy az izgalom a szerb külügyminiszteriumban is. Fontos minisztertanács van, melyen Sándor trónörökös-régenis előkölt. Nagy az izgalom az orosz követségben is. Itt is minden helyiség ki van világítva és a termekben lázas munka folyik.

A háborúra készülő Szerbia.

Belgrádban éjjel után zárt bori tókban utasításokat kézbesítettek a lovasosztályoknak és a tüzéreknek is, akik ugyancsak sietve távoztak. Az utcákon kocsi sárguldanak a laktanyák felé, mindegyikben katonalisztek álltak. Minden jel arra mutat, hogy Belgrád helyőrségét mozgósították.

Ellenőrizhetetlen hírek szerint már ma éjjel mozgósították két hadosztályt. A katonalisztek jókedvűen tesznek eleget a parancsoknak.

A marosi fürdőbérlo tulkapásai.

A városi tanács bünvádi feljelentést tett Rankl ellen.

Rankl József neve már többször megtordult nemcsak a mi lapunkban, de a többiben is. A lapok közlése azonban sohasem fűzhető Rankl nevéhez valami nemes cselekményt, hanem mindig olyat, mivel ő nem dicsekedhetett, mert a közlések mindenkor olyanok voltak, melyek a fürdő bérlojt nem a legjobb színben állították a közönség elé.

Most is kénytelenek vagyunk Rankl-ról írni és jót most sem írhatunk róla. Most is olyan dolgai miatt kerül neve a nyomdafesték alá, mely eltekintve attól, hogy dicsőségére nem válik, de miatta a városi tanács még büntetőjogi felelősségre is vonja.

Nem írunk hát hosszas bevezetést, hanem mindjárt a dolog értelmét részéről kezdjük írásunkat és folytatjuk a következőkben:

A napokban Német Andor a város helyettes főmérnöke a tanács megbízásából kint járt a marosi fürdőben, hogy megnézzé az, hogy a fürdő bérloje miként felel meg szerződésbeli kötelezettségének.

A hivatását teljesítő főmérnök látva azt, hogy a fürdőbérlo a szerződésnek ugyszólván egyetlen pontját sem tarja be, kötelességéhez híven kérdőre vonta a bérlojt: „*hogy miért nem tart uszó-mestert, mit a szerződés világosan előír, miért olyan piszkosak a kabinok és miért jár ő félig meztelenül a női uszodában stb.* Ezen kívül bár elég udvarias hangon még csoportját sorolta fel a főmérnök szoknak a dolgoknak, mit a fürdőbérlo a szerződés ellenére nem teljesített.

A városi főmérnök már azt hitte, hogy eleget tett hivatalos kötelességének, mikor Rankl sértődötten felpattant és olyan kifejezésekkel illette a hivatásban eljáró főmérnököt, melyek közül a lapban jó izlés és az illem figyelembe vételével leírni egyetlen egyet sem lehet és nem is szabad, mert hiszen ezek között a durvaságok között még a legenyhébb volt az, mellyel a fürdőbérlo a főmérnököt *kidobással* fenyegette. Ezenkívül a tanács ellen is olyanokat állított, amelyekben ez rágalmozást lát.

A főmérnök el is távozott a fürdőből, de a dolgot nem hagyta annyiban, mert a meg nem érdemelt támadások, a fürdőbérlo elhangzott gorbomások felsorolása mellett ma jelentést tett a város tanácsülésén.

A városi tanács, tekintettel azon körülményre, hogy a fürdőbérlo a tanácsot és külön a főmérnököt is megsértette, Rankl ellen az ügyészségnél bünvádi feljelentést tesz és hozzájárult ahhoz, hogy a főmérnök a saját nevében is büntetőjogi felelősségre vonja a durva fürdőbérlojt.

Egyben kimondotta a tanács azt is, hogy felszólítja a fürdőbérlojt uszó-mester felvételére, mit ha a záros határidő alatt elmulasztana, akkor a tanács az ő óvadéka terhére állítja be az uszó-mestert. A rendőrhatalmasgot pedig szigorúan utasította a tanács, hogy a fürdő tisztaságát és a fürdőruhák jókarbau tartását naponta ellenőrizze és erről minden alkalommal jelentést tegyenek.

Mi pedig ezek után azt mondjuk, hogy a hatóság tehet Rankl bérlojval szemben bármit is, Rankl arra mit sem ad, mert ő fittyet ház a hatóság intézkedéseinek, mert ő büszkén veri a mellét, hogy ő „városi képviselő”.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb

parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbízottjával a helyszínen.

Öngyilkosság a Kálvária-utcában.

Felakasztotta magát egy makói gazda.

Ma reggel egy makói jómódu gazda lett öngyilkos. Felakasztotta magát a mire észrevették már halott volt. Különösebb oka nem volt arra, hogy a halálba kívánkozzék. Rántált az életre, főként pedig arra az életre, amit a boldogtalan véget ért ember 2 év óta él.

Szűcs Ferenc makói 54 éves gazdálkodót igen sokan ismerték Makón. A Kálvária-utcában lakott. Háza és földje után tisztességesen megélhetett, sőt még szerezhetett is. Családi gondok se bántották. Egyetlen gyermekét elgondozta már.

Talán ép az, hogy az életben semmi baja, gondja nem volt, vitte rá a gazdát arra, hogy élte delelőjén a könnyebb élet felé hajoljon. Mostanában sűrűn el-el marsdózott a háztól. Két-három napig is odamulatott a gazda. Az asszony bizony nem nagyon örült ennek az életnek, csendesen, szelíden intette férjét, foglalja jóba magát. Amde a szelíd figyelmeztetés annyit se használt, mint a fakra hányt borsó.

Tegnapelőtt is elment Szűcs Ferenc hazuról csak ma hajnalban kerültözött haza. Felesége szelíd szemrehányással illette s megkérdezte, hogy vajon így lesz ez már ezután?

A gazda maga is restellte a dolgot s azt mondta, bizony nincs ez jól így. - Ezzel az asszony bement a szobába, a gazda pedig a szinbe, ahol a horogfára felakasztotta magát.

Ez ugy hét óra tájban történt, negyed óra múlva kiment a felesége, hogy behívja, hát elszörnyedve látta a horogfán lógni az embert. Nem vesztette el lélekjelenlétét. Levágta férjét a kötélről éleszételni kezdte, de bizony hiába. Nem volt abban élet.

Az asszony nyomban feljelentést tett a rendőrségen, ahonnan a helyszínre siettek s megállapították az öngyilkosságot, egyben megengedték a hulla boncolás nélküli való eltemetését, ami holnap lesz.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Július 25. szombat. Róm. kath. Jakab ap. Protestáns Jakab ap. Görög orosz július 12. Prokl. Hill. Nap kel 4 óra 28 percor, nyugszik 7 óra 43 percor.

Időjárás. Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürögnyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

Keressz az asszonyt.

A háboru fenyegető réme mellett a nagy francia gyilkosság tárgyalása izgatja az egész Európát. A volt pénzügyminiszter felesége jelötte egy tekintélyes párisi lap szerkesztőjét, mert családi életét feldúlta.

Egy törvényszéki bírónak a kijelentése, hogy a gyilkosságok legnagyobb részében: „Keressz az asszonyt!” Est a pert is ók idesték elő.

Ketten szerettek egy férfit, még mellé az egyik saját felesége, a má-

sik egy szintén tekintélyes, családos párisinak a neje. A feleség nem egyesik bele a válásba, pedig érzi, hogy nem boldogság erővel magához láncolni a férjét. Majd mikor már látja, hogy az a másik, az a gyűlölt vetélytárs győz, ellopja titkon váltott levelüket. Nemcsak szerelemről, hanem politikáról is szó ezekben, melyeknek tartalma, ha nyilvánosságra kerül, az akkori politikai pártnak biztos bukását idézi elő.

Megfenyegeti vele a volt férjét, kinek nagy könyörgésére elégeti, de asszonyi rafináriából előbb másolatokat készítettett belőle, ki tudja, nem lesz e szükség rájuk, nem megbosszulhatja-e még elvesztett boldogságát.

Nem kellett sokáig várnia, csak hamar kialakult az ádáz politikai harc, mely annyira elfogult volt, hogy megfizetett lapok a volt férjnek, a pénzügyminiszternek még intim leveleit is közölték, sőt beigérték, hogy csak ezután jön a kompromittáltság.

Az asszonyi lélek, mikor saját lelki világát látja több ezer példányban szétszórva, a csöcselék szájába adva, összerogyott. Nem volt más ut a menekülésre, mint megakadályozni a többiek megjelenését.

Ezért gyilkolt, nagyon is érthető lelki izgalomból. A gondolkodó emberek mellette is vannak. Jóllehet, az esküdtek talán nehez fejük, mégis szánják a még negyvenedik évében is tündöklő szépségű asszonyt.

Ide vezetett az asszonyok vizsgálva. A szerelmét.

Azt a másikat, ki már súlyos idegbajt kapott a megbánás nehézségétől, azt kellene megbüntetni. Az értelem szerzőt, a felbujtót.

B. I.

- A maros szabályozása. Lesz már valami a Maros szabályozásából is. Lassan halad ugyan előre, de mégis csak lesz belőle valami. Ma megint olyasmiről értesültünk, ami a Maros szabályozását egy csigaléptessel előbbre viszi. A földművelésügyi miniszter most írta ki a versenytárgyalást a Maros konop-arszi szakaszának szabályozásához 1914 től 1920-ig szükséges százhuszötter köbméter terméskönek, valamint a folyó szeged-makói szakaszának szabályozásához 1914 től 1920 ig szükséges 16,800 tonna rostált kötőmélék, 54,000 tonna I. osztályú és 30,000 köbméter II. osztályú terméskö szállítására. A versenytárgyalás augusztus 13-ára tűzött ki.

- Hibásak az új hárszámotablák. A városi tanács határozatából kifolyólag, mint ismeretes, a gazdasági hivatal 480 darab új hárszámotablát rendelt, melyek tegnap meg is érkeztek a városházára. Mikor azonban ezeket ma kibontották, vették észre, hogy azok közül 48 darab annyira hibás, hogy azok teljesen hasznavehetetlenek. Így például Jókai-utca helyett Fókai-utca, Kmetty-utca helyett Kmetty-utca van. A városi tanács a hibás táblákat a szállító cég rendelkezésére bocsátotta.

- Poharat törni kihágás. Vidéken szinte szórakozásszamba megy a kocsmákban a poharak tördése. Ez az úgynevezett „szórakozás” most büntetéssel fenyegeti a közigazgatási bíróság. Kimondja egyik döntvényében, hogy kocsmában és kávéházakban poharat törni még akkor sem szabad, ha az mások testi épségét nem veszélyezteti. Ha valakinek még ezután is kedve szotyan poharat törni, azt a rendőrség fogja pártfogásába venni.

- A szegedi vásár. A szegedi vásár július 24-én kezdődik és augusztus 2-ig tart. 24 én és 25 én, pénteken és szombaton sertésvásár lesz, melyet a közbádoghid melletti piacféren tartanak meg. 26 án, vasárnap és 27 én, hétfőn a sertés-és baromvásárt tartják meg. A marha- és lóvásár a rókusai állomás mögötti országos vásártéren lesz. 26-án kezdődik a kirakodó vásár és augusztus 2 ig tart. Vésmentes helyről szabályszerű járattal mindenféle állat fölhajtható.

A MAKÓI PIACRÓL.

Szilárdság a piacon.

Az egyszerre rosszabb hírek alapos drágulást idéznek elő a piacon. Nemcsak a külpolitika aggasztó helyzete, de a mezőgazdasági állapot is olyan, hogy kétségbeesítő. A cséplési eredmények nagyon rosszak.

A makói piacra alig kerül valami áru is, ami kerül az is drága. A mai piacon főképen új búzát árultak, métermázsájáért 26.5 koronát fizettek. Budapeston a rossz hírekre két koronával emelkedett a buza ára s métermázsájáért 29 koronát fizettek.

A kukorica ára szépen fejlődő vetésekre 145 koronás árbaz, azaz változatlanul kell.

A hagymapiacra is csökken a kínálat. A vöröshagyma métermázsájáért 11 koronáért, a fokhagymáért 28 koronáért vásárolták.

IRODALOM.

A Nyugat Ignóty, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztőségében megjelenő szépirodalmi folyóirat 1914. évi július hó 16 i 14 ik száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Tartalom: Ignóty: F. F. A politika mögött, Babits Mihály: Versek, Móricz Zsigmond: Jó szerencsét! (Regény. VII. fejelet.) Kádár Endre: Pardon! Novella. Halász Imre: A közgazdasági eszmék fejlődése Magyarországon, Győri Ernő: A képlina (Vers), Szomorú Dezső: A pékné (Novella), Kéri Pál: Végzet. Figyelő: Pásztor Árpád: Ujságíró jegyzetek, Havas Géza: Les neouds enchantés, Ady Endre: Kisbán Miklós könyve. A Nyugat hírei: Szerkesztőség és kiadóhivatal: X., Lónyay-utca 18. Előfizetési ára: Egy évre 24 K, félévre 12 K, egyes szám ára 1 K 20 fill. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

REGÉNY.

Egy világörös rejtelmei.

(513)

75. fejelet.

A rendőrségen.

- Mindent tudok, felelte Derecskey. Rákospalotáról jövök, láttam a piacot, láttam szalmaágyát... De most ne erről beszéljünk, a bűnös lakóit fog, nyomában vagyunk és megsemmisítjük. Más kérdésemre felelj édes Piroskám. Azt kérdelem tőled, megmaradsz-e mullokori elhatározásodnál? - Én még mindig menyasszo-

nyomnak tekintelek s nem tudom elgondolni az életet nálad nélkül. Soha, soha szemrehányást nem hallasz tőlem, mert hiszen te ártatlan vagy. Oh kérlek, fogadd el kezemet, légy enyém, hidd meg Piroskám, boldoggá, nagyon boldoggá teszlek és mostani szenvedéseidre nem is gondolsz.

- Ne kérdezz Sándor. Oldalamon nehéz seb van, ennek gyógyulni kell, vagyis előbb életben kell maradnom, hogy jódom felett újra határozzak.

- Ne kinnöz te is! Olyan szépen elbucszunk egymástól, minnek az elmúlt dolgokat életre kelteni, a behagedett sebeket felszakítani!...

- Üdözd a gonosztevőt, azt nem bánom, sőt kérem tőled... A szívemnek azonban hagyjál békét, mert az nagyon, de nagyon fáj...

- Legyen! mondá Derecskey nagyot sóhajtván: Míg beteg vagy nem kérdezlek.

- Csak annyit akarok még mondani, hogy irántad táplált szerelmem napról napra nagyobb s ha nem leszel enyém, meghalok.

- Sándor! rebegte a leány halkán. Ne tetézd bánatomat! - Ki tudja meggyógyulok-e? Aztán... aztán nem vagyok egyedül... egy gyűlölt ember, egy gonosztevő gyermekét is szeretned kellene...

(Folyt. köv.)

Nyilttér*)

Fontos tudnivaló!

Miután Makón eddig sörge arany színű dugóval palacsör csakis üzletből hozott forgalomba és miután mostanában már több üzletben más gyártmányú söröket is dugaszolnak olyan színű dugóval, bátorodom a nagyérdemű közönség figyelmét arra felhívni, hogy tévedés elkerülése céljából sziveskedjék a dugón levő nyomást elolvasni, amely a következő fehrással van ellátva:

Kőbányai Polgári Sörgyár R. T.

Továbbá figyelni kell arra a felírásra is, hogy van Temesvári Polgári sör is, amely nem azonos az én sörömmel, amely: Kőbányai Polgári Sör R. T. címmel van ellátva.

Iritz Sámuel özv. cég a Kőbányai Polgári Sörgyár R. T. főraktárosa.

*) E rovatban közöltékért nem vállalok előlétséget a szerk.

Az Uránia-színházban

rendkívüli érdekes műsor

lesz bemutatva :-: :-:

szombaton este 9 és vasárnap d. u. fél 6 és este fél 9 órakor.

50 hold

f ü z e s

betelepítésére feleseket keres

IRITZ NÁNDOR

megyeházzal azembeg.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?
Válasz: Igyék naponta 2-3 palack

Szent István Dupla Malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. o o
Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Zeitler Rudof és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi tisztizleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőzdejében szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Makulatur-papír

kiadóhivatalunkban jutányos árban kapható.

Értesítés! Az aratási és cséplési idényre pálinkákat

minden minőségben, olcsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégénél a legmértányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti ::: kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű :::

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhető be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SAMUEL ÖZV

FIGYELEM!

Azt mindenki tudja, hogy gyenge bárány már nem lesz az idén, de ha az egészsége megkívánja és tejjengye husra van szüksége, úgy keresse fel a huspiscon azt a sátorot, ahol tejjengye

borjúhust

juh- és sertés-hust kaphat.
Borjúhús . . . 1 kor. 50 fill.
Juh-hús . . . 1 kor. 20 fill.
Sertés-hús . . . K 1'40-1'60.
A fogyasztó közönség szives pártfogását kéri tisztelettel:

Baranyi Sándor.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztálanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjítő szer.

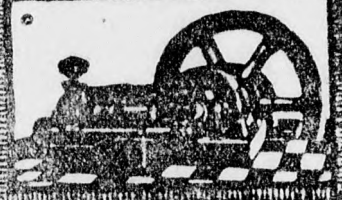
Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjítő 1 kor. Ezen piperezerek több kiállításom ér-mekkel lettek kiütve.

Egy teljesen jó karban levő

transzmisszió

a „Makói Független Ujság”
::: nyomdájában eladó. :::

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körti”

Diesel motorok

álló- és fekvő szerkezetben.

Szivógáz

:: és benzinmotorok. ::

Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobilal. Benzines magánjárók.

Megiepő újdonság!

Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.

Saját érdekében kérjünk íttalanul árajánlatot

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Igyon maga is

KAKUKFŰ KESERŰT!

Készíti: Rankovszky J. céggel

A KAKUKFŰ

GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital gyomor-bántalmaknál.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:

Sándor Zsigmond

gyógyszertárban.

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi kölnivíz, kölnivíz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszertárban kaphatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: POPPER GYULA drogueriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.